

Näyttämötaide saavutettavaksi 2 –hanke 2011-2012 loppuraportti

Hankkeen toinen vuosi käynnistyi rahoituksen varmistuttua alkukesästä 2012. Hankkeelle haettiin jatkoaikaa ja sitä myönnettiin 31.3.2013 asti sekä loppuselvitykselle myönnettiin jatkoaikaa kesäkuun 2013 loppuun.

Tavoite 1 Tekstitysseminaari

Seminaaria ryhdyttiin suunnittelemaan heti rahoituksen varmistuttua. Jotta seminaariin saataisiin mahdollisimman paljon yleisöä, päätettiin seminaari järjestää vuoden vaihteen jälkeen. Seminaaripäiväksi varattiin 21.1.2013. Seminaaripaikaksi saatiin Klockriketeatern Helsingin keskustassa.

Seminaarin ohjelmaan valittiin hankkeen aikana tehtyjen selvitysten ja artikkelien esittelyä. Lisäksi seminaariin kutsuttiin puhujaksi Lissy Lovett Lontoosta. Lovett työskentelee StageText –organisaatiossa, jolla on pitkä perinne tekstitettyjen teatteriesitysten järjestämisessä eri puolilla Britanniaa. Lisäksi he myös kouluttavat tekstittäjiä sekä neuvovat tekstityslaitteiden ja tekstityksen järjestämisessä. Seminaarin ohjelma on liitteenä. Aura Linnapuomi kirjoitti artikkelin Lissy Lovettin esityksestä (liitteenä) ja se on myös luettavissa osoitteessa www.kuulokynnys.fi/Viestintä/Teatteritekstitus.

Seminaariin osallistui noin 70 henkilöä, jotka olivat teatterialan työntekijöitä, tulkkeja/tekstittäjiä sekä tekstityksestä hyötyviä käyttäjiä. Seminaarissa oli kirjoitustulkkaukset suomeksi sekä Lissy Lovettin luennon aikana englanniksi kuulovammaisia henkilöitä varten.

Seminaarin aloituspuheenvuorossa esiteltiin Kulttuurin kaikille –palvelun/Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta ry:n ja Suomen Teatterit ry:n tuottama Teatteria kaikille! –julkaisu.

Seminaarin yhteydessä oli tarkoitus järjestää myös kokeileva teatteriproduktio, mutta siihen ei ollut aikataulullisista syistä mahdollisuuksia. Seminaarissa esitettiin sen sijaan videoiden avulla Tampereen yliopiston Tutkivan teatterityön keskuksen työpajassa tuotetut kokeilut vuodelta 2011.

Tavoite 2 **Kokeileva teatteriproduktio**

Ei pystytty toteuttamaan, sillä yliopistojen ja muiden tahojen suunnitelmat olivat niin pitkälle lyöty lukkoon ettei kokeilevan produktion toteuttamiseen ollut mahdollisuuksia.

Tavoite 4 **Opastusaineisto tekstitettyjen esitysten järjestämiseen**

Artikkelisarja toteuttaa osittain tätä tavoitetta. Lisäksi Teatteria kaikille! –julkaisu, jonka työstämisessä Kuuloliitto oli mukana, on tarkoitettu teattereille opastusaineistoksi.

Tavoite 3 **Artikkelikokoelma teatteritekstityksestä**

Hankkeen viimeisen vuoden aikana artikkelikokoelmaa lisättiin. Tilatut artikkelit ovat liitteenä. Kaikki hankkeen aikana tuotetut artikkelit ovat luettavissa sivulla www.kuulokynnys.fi/Viestintä/Teatteritekstitys.

Hankkeen viimeisen vuoden aikana tuotetut artikkelit:

Liisa Tiittula, Teatteritekstityksen tutkimuksia

Päivi Rainò, Teatteritulkkaukset, kirjoitustulkkinä teatterissa

Päivi Rainò, Kirjoitustulkkaus teatterissa

Aura Linnapuomi, StageText – malli teatteriesitysten kielensisäisen tekstityksen järjestämiseen

Sinikka Pihlmaa, Kuulovammainen yleisö odottaa tekstityksiä teatteriin

Iida Turpeinen, Selvitys suomalaisten teattereiden tekstityskäytännöistä & ehdotuksia teatteritekstittämisen edistämiseksi

Tekstityspankki

Hankkeen aikana tekstityspankki on noussut usein esille keskusteluissa. Hankkeen viimeisenä vuotena Iida Turpeinen Suomen Teatterit ry:stä selvitti mahdollisuutta perustaa tekstityspankki käytetyille teatteritekstityksille. Pankista teatterit voisivat saada käsikirjoituksen lisäksi mahdollisen tekstityksen. Iida Turpeisen selvitys on mukana artikkelikokoelmassa. Tekstityspankin perustamisen selvittelyä jatketaan hankkeen päättymisen jälkeen. Suomen Teatterit ry otti tehtävän hoitaakseen ja Kuuloliitto on aktiivisesti osallisena hankkeessa.

Tekstittäjien koulutus

Tekstittäjien koulutus sekä koulutettujen tekstittäjien rekisteri nousi myös useaan kertaan esille hankkeen aikana. Näiden asioiden käsittely jäi kuitenkin kesken eli saatu toteutettua rekisteriä eikä erillistä koulutusta. Helsingin yliopistolla kääntäjien koulutukseen kuitenkin kuuluu myös AV-tekstittämistä. Mahdollisesti yliopiston kautta voisi käynnistyä erillinen teatteritekstityksen koulutus/kurssi. Kun alalla on

järjestetty koulutusta, voidaan käynnistää neuvottelut koulutettujen tekstittäjien rekisteristä ja sen ylläpitäjästä.